

Прогноз рівня безробіття в Одеській області та шляхи підвищення зайнятості населення

Стан ринку праці в областях країни визначається загальною ситуацією в економіці, а саме: спадом виробництва, структурним регресом, змінами у формах власності, ситуацією в інвестиційній сфері. Разом з тим, попит на робочу силу також перебуває в кризовому стані, тому для економіки України в сучасних умовах є характерним одночасне стимулювання попиту на робочу силу і зменшення її пропозиції.

Найбільша за площею й найдовша за відстанню від обласного центру в Україні – Одеська область. Чисельність наявного населення області на 1 січня 2013 року становила 2388,3 тис. осіб, у тому числі міського – 1595,0 тис. осіб (66,8%), сільського – 793,3 тис. осіб (33,2 %). Середня компактність проживання населення складає 71,7 осіб на 1 км². Найбільш густо заселені приміські райони та задністровська частина області, найменше – центральна та північна частини.

За даними Державної служби статистики, кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості, осіб у 2011 році складає 23507, це найвищий рівень порівняно за чотири останніх роки, найменша кількість незайнятих спостерігалась у 2014 році. Потреба підприємств у працівниках на заміщення вільних робочих місць та вакантних посад має найвищий рівень у 2012 р., в у 2013 році цей показник виявився найменшим [1].

Станом на 1 квітня 2014 р. рівень зареєстрованого безробіття в Одесі залишається одним з найнижчих серед міст України і становить 0,4%. З початку року до Одеського міського центру зайнятості надано 3,0 тис. вакансій від 1,1 тис. роботодавців, з них: 47,4% – вакансії для службовців, 42,2% – для кваліфікованих робітників, 10,4% – для осіб, які не мають професії. Середній розмір заробітної плати на заявлених вакансіях становив 1797,8 грн. Разом з тим, станом на 01.04.2014 року на обліку в міському центрі зайнятості

перебувало 2,7 тис. осіб, з них 76,4% отримують грошову допомогу з Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття [2].

Для виходу зі ситуації, що склалася в Одеському регіоні, необхідно зробити прогностичні розрахунки змін рівня безробіття на середньостроковий період 5 років (до 2018 року). Даний прогноз необхідний для того, щоб дослідити зміну рівня безробіття в області, розкрити причини його виникнення і запобігти зростанню даного показника. Розрахуємо прогноз зміни рівня безробіття при різних умовах розвитку Одеського регіону:

- розвиток регіону залишається незмінним;
- збільшення темпів розвитку малого підприємництва в даному регіоні на 15%.

Для розрахунку прогнозу зміни рівня безробіття до 2018 року в першому випадку, тобто за умов, коли регіон розвиватиметься такими ж темпами, як в даний момент, застосуємо метод екстраполяції, тобто побудова лінії тренду. При побудові поліноміальної лінії тренду проводиться аналіз, в результаті якого розраховується середній показник тих чи інших показників. Це допомагає проводити порівняння різних показників. Прогноз рівня безробіття на 2018 рік в графічному виразі подано на рисунку 1.

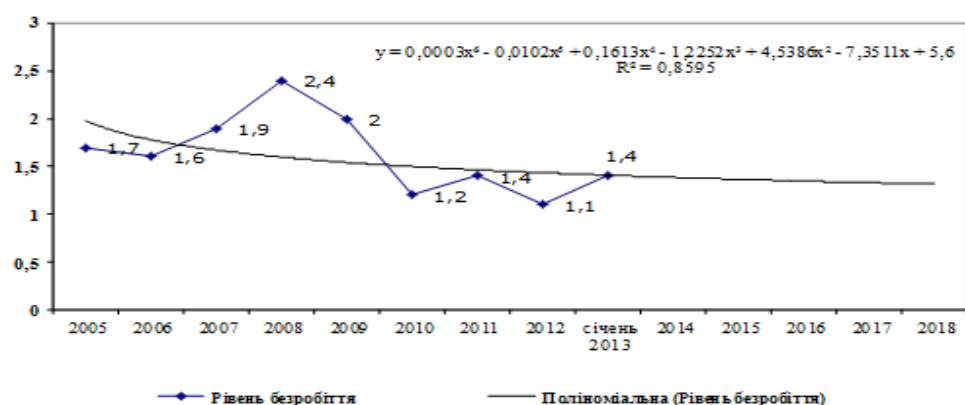

Рис. 1. Графічне зображення прогнозу рівня безробіття до 2018 року, %

Результат розрахунків при умові, коли регіон розвиватиметься темпами сьогоднішнього дня становить 1,22 %, що свідчить про зниження рівня

безробіття. Але за цей період можуть виникати різного роду поправки, пов'язані з внутрішньо-економічною та зовнішньополітичною ситуацією.

Для того, щоб знизити рівень безробіття в Одеському регіоні, необхідно розробити та ухвалити антикризову програму заходів подолання негативних явищ в економіці спільно з роботодавцями та профспілками. Необхідно стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу, шляхом зменшення податкового тиску, полегшення порядку реєстрації підприємств. З появою нових підприємств з'являться нові робочі місця. Потребує також дослідження ринку праці щодо актуальності різних спеціальностей та здійснення перекваліфікації працівників відповідно до неї, застосування нових методів подолання безробіття. Кількість безробітних осіб також можна значно знизити при умові, якщо приділити більш значну увагу розвитку малого підприємництва. При реалізації вищевикладених заходів безробіття в Одеському регіоні становитиме в 2013 році – 1,13%, в 2014 році – 1,06%, в 2015 році – 1,01%, в 2016 році – 0,93%, в 2017 році – 0,85%, в 2018 році – 0,81%. Тобто рівень безробіття до кінця 2018 р. знизиться на 0,41 відсоткові пункти, порівняно з розвитком регіону темпами сьогодення. Отже, з вищевикладених розрахунків можна зробити висновок про те, що збільшення темпів розвитку малого підприємництва в Одеському регіоні на 15% є доцільним та важливим. Вагому соціальну роль підприємництва визначає його здатність до швидкого і масштабного створення нових робочих місць. З урахуванням самозайнятості приватних підприємців загальна кількість працюючих у сфері малого підприємництва в регіоні зростатиме, і тим самим знижуватиметься рівень безробіття.

Література

1. Головне управління статистики в Одеській області. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>.
2. Департамент економічного розвитку і торгівлі Одеської обласної державної адміністрації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gue.odessa.gov.ua/>.